

Brusel 4. dubna 2022
(OR. fr, en)

7809/22

AUDIO 23
CULT 38
ENV 312
SAN 199
SUSTDEV 74
IND 101
PI 29
DIGIT 72
RECH 168
TOUR 29

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	6937/22
Předmět:	Závěry Rady o budování evropské strategie pro ekosystém kulturních a kreativních průmyslů

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o budování evropské strategie pro ekosystém kulturních a kreativních průmyslů, které schválila Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport na zasedání dne 4. dubna 2022.

Závěry Rady

o budování evropské strategie pro ekosystém kulturních a kreativních průmyslů

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

1. zásadní roli, kterou mají kultura a svoboda tvorby pro Evropskou unii a její občany, pokud jde o posilování evropských demokracií a hodnot, rozvoj naší představitivosti, prosperitu našich společností, životaschopnost našich místních oblastí, kvalitu našeho životního prostředí a dobré životní podmínky jednotlivců;
2. klíčovou roli, kterou kulturní a kreativní odvětví a průmysly, označované také jako ekosystém kulturních a kreativních průmyslů, hrají při budování společného dědictví, společných odkazů a budoucí kultury, jež jsou zásadní pro trvalý rozkvět evropské kulturní rozmanitosti, přičemž je třeba mít na paměti, že kulturní a kreativní odvětví a průmysly představují velmi různorodou skupinu s různými prioritami a podmínkami;
3. rozsah ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, jenž je vymezen jednak ve výroční zprávě o jednotném trhu za rok 2021¹, která hodnotí 14 průmyslových ekosystémů určených útvary Komise v souvislosti s novou průmyslovou strategií 2020², a jednak v řadě příslušných dokumentů uvedených v příloze;

¹ Pracovní dokument útvarů Komise 2010 SWD(2021) 351 final, s. 98–104, „*Kulturní a kreativní průmysly představují různorodou skupinu. Největšími průmysly jsou audiovizuální průmysl (televize, videohry, video na vyžádání, kino, virtuální a rozšířená realita), hudební průmysl, vydavatelství knih a tiskových publikací, reklama, kulturní dědictví (muzea a historické památky), umělecká vystoupení (divadlo, tanec) a výtvarné umění.*“ Tato rozsáhlá definice vychází z rámce UNESCO pro statistiky v oblasti kultury z roku 2009, ze zelené knihy Evropské komise nazvané „Uvolnění potenciálu kulturních a tvůrčích odvětví“ a z nařízení o programu Kreativní Evropa.

² Sdělení s názvem „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“ (COM(2021) 350 final).

4. hospodářský význam ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, jenž v roce 2019 představoval dle odhadů 3,95 % přidané hodnoty EU (477 miliard EUR) a zahrnoval 8,02 milionu zaměstnanců a 1,2 milionu společností, z nichž 99,9 % byly malé a střední podniky³;
5. značný dopad pandemie COVID-19 na kulturní a kreativní ekonomiku a potřebu nadále posilovat odolnost ekosystému kulturních a kreativních průmyslů a souběžnou transformaci (zelenou a digitální) v rámci Evropské unie s cílem doplnit účinek evropského Nástroje pro oživení a odolnost a umožnit plné využití jeho potenciálu jakožto hnací síly hospodářského růstu a zaměstnanosti i globální konkurenceschopnosti EU;

ZDŮRAZŇUJE, ŽE:

6. současná krize způsobená pandemií COVID-19 kromě svého krátkodobého dopadu poukázala na strukturální výzvy a příležitosti, které jsou společné pro celý ekosystém kulturních a kreativních průmyslů. Patří sem mimo jiné digitální transformace metod a použití návrhů; silná konkurence ze strany velkých globálních hráčů a jejich integrace; potřeba konsolidovat systémy a diverzifikovat zdroje financování tvorby, produkce a šíření děl s cílem zajistit udržitelnost obchodních modelů; potřeba systémů pojištění přizpůsobených specifikům kulturních a kreativních odvětví a průmyslů a potřeba reagovat na rychle se měnící poptávku cílové skupiny a podporovat zavádění inovací;
7. dalšími výzvami a příležitostmi pro ekosystém kulturních a kreativních průmyslů je provádění zelené transformace; podpora rovnosti a rozmanitosti; úloha kulturních a kreativních odvětví a průmyslů na regionální a místní úrovni, zejména z hlediska sociální soudržnosti, místních ekonomik, přilákání kvalitního cestovního ruchu do Evropy a posílení životaschopnosti venkovských a městských oblastí, a úloha, kterou kulturní a kreativní odvětví a průmysly hrají ve vnějších vztazích, zejména při podpoře hospodářského a sociálního rozvoje, prosazování míru a stability a naplňování ambiciózní agendy v oblasti duševního vlastnictví;

³ Pracovní dokument útvarů Komise 2010 SWD(2021) 351 final, s. 98–104 (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-annual-single-market-report-2021_en.pdf).

8. v zájmu zachování kulturního dědictví, podpory přístupu k němu a pokračování ve vytváření, produkci a distribuci nových a originálních děl, která přispívají ke kulturní rozmanitosti, je důležité se v úzké spolupráci s daným odvětvím zabývat tím, jak definovat, chránit a podporovat naše strategické kulturní statky. Strategické kulturní statky zahrnují mimo jiné kapacity pro nezávislou tvorbu, produkci, distribuci a předvádění kulturního obsahu a děl, včetně souvisejících hmotných a nehmotných aktiv, například aktiv spojených s katalogy nebo studii (filmovými, televizními nebo uměleckými), které jsou často podporovány z veřejných prostředků;
9. silný, dynamický, různorodý, konkurenceschopný, inovativní, životaschopný a nezávislý evropský ekosystém kulturních a kreativních průmyslů, který je vhodný pro digitální věk, jakož i experimentování, mají zásadní význam pro podporu kulturní a jazykové rozmanitosti ve prospěch všech cílových skupin. Nezávislost tohoto ekosystému spočívá v rozhodovací samostatnosti podniků, především malých a středních, které v něm působí, zejména pokud jde o jejich nejdůležitější umělecká a finanční rozhodnutí;
10. je nezbytné stimulovat vytváření a růst silných a konkurenceschopných evropských kulturních a kreativních podniků všech velikostí, které jsou schopny konkurovat globálním hráčům jak v obecné rovině, tak konkrétně na trzích, na nichž má EU konkurenční výhodu, či na nově vznikajících trzích, mezi něž patří rozšířená a virtuální realita, videohry nebo umělá inteligence, například pokud se používá k podpoře produkce a přístupu ke kulturním a autorským dílům;
11. nástup globálních digitálních hráčů, kteří na digitálním trhu působí jako tzv. držitelé brány, může tomuto odvětví přinést finanční a tvůrčí příležitosti, ale rovněž může ohrozit jak financování evropské tvorby, tak kulturní a jazykovou rozmanitost;
12. Evropská unie proto musí naléhavě posílit evropské kulturní bohatství a rozmanitost prostřednictvím strategie, která se bude vztahovat na všechna kulturní a kreativní odvětví a průmysly a bude podporovat evropskou kreativitu a rozmanitost kulturních projevů.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

13. zahájily konzultace s příslušnými odborníky o společných výzvách a příležitostech pro kulturní a kreativní odvětví a průmysly, zejména v souvislosti s opatřeními a investicemi, jež urychlují souběžnou transformaci a udržitelné oživení;
14. sdílely své zkušenosti a osvědčené postupy, pokud jde o provádění účinných kulturních politik na podporu a řešení konkrétních problematických oblastí ekosystému kulturních a kreativních průmyslů na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, a prosazovaly účinné způsoby řešení potřeb tohoto ekosystému v jiných oblastech politiky;
15. podporovaly pravidelnou kulturní spolupráci, zejména v příhraničních regionech, které čelí společným výzvám, jako je ztráta tradičních průmyslových odvětví nebo dovedností, a to podporou dialogu s příslušnými zúčastněnými stranami;
16. podněcovaly výzkum v oblasti a ze strany ekosystému kulturních a kreativních průmyslů s cílem jednak podpořit vznik a realizaci projektů výzkumu a vývoje, které napomáhají zavádět inovace a posilují dovednosti a konkurenceschopnost, a jednak doplnit probíhající projekty, zejména s podporou programu Horizont Evropa či znalostního a inovačního společenství vytvořeného Evropským inovačním a technologickým institutem (EIT);
17. v rámci ekosystému kulturních a kreativních průmyslů podporovaly nezávislé podniky, zejména pokud jde o jejich schopnost vybudovat strukturu, schopnost financovat a šířit původní díla, udržovat a rozvíjet obchodní modely a zachovávat a rozšiřovat svá aktiva a posilovat modely vzdělávání a odborné přípravy, jakož i technologické, environmentální a sociální inovace;

18. plně využívaly nové prvky revidované směrnice o audiovizuálních mediálních službách, a to podporou účinné propagace a upřednostňováním evropských děl ze strany poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb a zvážením přínosů plynoucích z možnosti požadovat finanční příspěvek, což mohou členské státy na základě uvedené směrnice učinit, aby se zajistila životaschopnost evropské produkce, viditelnost děl a jejich šíření v celé Evropě.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A V SOULADU SE ZÁSADOU SUBSIDIARITY:

19. prováděly takto vymezenou evropskou strategii pro ekosystém kulturních a kreativních průmyslů, kterou koordinuje Evropská komise, v úzké spolupráci s členskými státy a vycházely přitom z iniciativ a programů financování EU s cílem využít co nejvíce synergií a zaměřit se na tyto priority:

I. ZLEPŠENÍ PŘÍSTUPU EVROPSKÝCH PODNIKŮ EKOSYSTÉMU KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH PRŮMYSLŮ K FINANCOVÁNÍ:

20. usnadnit přístup k informacím o dostupných evropských finančních prostředcích pro podniky ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, a to sloučením CultureEU – příručky k financování a interaktivního nástroje pro mapování audiovizuálních a zpravodajských médií vyvinutého Komisí s cílem vytvořit jednotný vícejazyčný digitální portál, na němž budou uvedeny různé možnosti financování pro celý ekosystém kulturních a kreativních průmyslů;
21. usnadnit podnikům ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, zejména nezávislým společnostem, včetně těch nejmenších, přístup k veřejným a soukromým režimům financování, úvěrům, zárukám, řešením zahrnujícím rizikový kapitál a financování vlastním kapitálem, a to s přihlédnutím ke specifikům těchto podniků, a zjednodušit postupy;

22. přispívat ke konsolidaci a růstovému potenciálu malých a středních podniků v ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, například na základě nové kapitálové platformy Media Invest pro audiovizuální průmysl, s cílem podpořit rozvoj inovativních řešení a umožnit evropským malým a středním podnikům působit v celé Unii i mimo ni;
23. i nadále usnadňovat pákový efekt veřejné podpory a konkurenceschopnost podniků ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, a to na základě přezkumu uplatňování pravidel státní podpory do konce roku 2023, případně včetně obecného nařízení o blokových výjimkách pro státní podporu, což umožní zohlednit relevantnost a potřebu přizpůsobení, pokud jde o kulturní a audiovizuální odvětví, jako je tisk, videohry, divadlo, studia a hudba;

STIMULACE ROZVOJE A POSILOVÁNÍ DOVEDNOSTÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY, COŽ ZAHRNUJE MIMO JINÉ:

24. zahájení hodnotící studie⁴ o nových povoláních a dovednostech potřebných pro digitální transformaci s cílem zaručit a prosazovat kulturní rozmanitost a vypracovat doporučení ohledně dovedností, které jsou účinné, podporují rozmanitost a rovnost a jsou přizpůsobené digitálnímu světu a novým konkurenčním tlakům, jako jsou otázky související s dohledatelností. Studie by měla vycházet z opatření prováděných v rámci Evropského paktu pro dovednosti a případně z příspěvku takových struktur, jako jsou Evropská audiovizuální observatoř nebo Evropská digitální knihovna (Europeana);
25. pořádání pravidelného fóra o evropském kulturním a kreativním podnikání na základě stávajících iniciativ s cílem posílit šíření osvědčených postupů, vytváření sítí a sdílení myšlenek, pokud jde o aktuální témata a rozvoj odvětví;
26. rozvíjení vzdělávacích akcí a ekologických nástrojů se zaměřením na řešení environmentálních výzev pro jednotlivé aktéry ekosystému kulturních a kreativních průmyslů a posílení výměny osvědčených postupů, zejména v součinnosti s Evropským paktem pro dovednosti;

⁴ Tuto studii má vypracovat Evropská komise.

ZACHOVÁNÍ A OPĚTOVNÉ POTVRZENÍ EVROPSKÉHO KULTURNÍHO BOHATSTVÍ
A ROZMANITOSTI V DIGITÁLNÍM VĚKU, COŽ ZAHHRNUJE MIMO JINÉ:

27. posilování evropských strategických kulturních statků a jejich strategické autonomie s cílem zajistit pro evropské i celosvětové publikum faktický přístup k rozmanitosti kulturních projevů v Evropě, což odráží hodnoty EU, a podpořit evropský ekosystém kulturních a kreativních průmyslů při zachovávání a posilování své konkurenční výhody;
28. ochranu nositelů autorského práva a práv s ním souvisejících a zajištění spravedlivé odměny a sdílení hodnot již od fáze vývoje evropského obsahu, při současném zaručení transparentnosti u provozních údajů, zejména pokud jde o používání a úspěšnost děl a jiných chráněných předmětů;
29. další rozvoj kreativity a nezávislé produkce evropských děl poskytováním příznivého rámce podnikům, který jim umožní účinnou správu jejich práv duševního vlastnictví, zejména autorského práva a práv s ním souvisejících, a jejich nehmotných aktiv, například prosazováním datové infrastruktury autorských práv připravené pro digitální věk. V tomto ohledu by měla být v rámci audiovizuálního odvětví zvláštní pozornost věnována koprodukcím a teritorialitě práv, jež mají klíčový význam pro udržitelné financování odvětví a distribuční strategie;
30. využití stávajících iniciativ EU (Start-up Europe Club, Creative Business Cup, Enterprise Europe Network, evropská centra pro digitální inovace) prostřednictvím programů pro urychlení rozvoje, které by mohly probíhat formou vzdělávacích programů, poradenství a vytváření sítí se zaměřením na stimulaci inovativních začínajících podniků v rámci ekosystému kulturních a kreativních průmyslů mezi evropskými malými a středními podniky s vysokým potenciálem;

31. šíření a prosazování nejnovějších průlomových technologií v rámci ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, zejména na základě práce budoucího znalostního a inovačního společenství pro kulturní a kreativní průmysly; a v této souvislosti mimo jiné i prosazování odpovědné a etické správy údajů, zejména ochrany soukromí již od návrhu, a využívání technologií v rámci úsilí o další rozvoj digitální suverenity Evropy;
32. spuštění evropské inovační soutěže, vycházející ze stávajících iniciativ, jako jsou Evropská rada pro inovace a budoucí znalostní a inovační společenství pro kulturní a kreativní průmysly, s cílem prosazovat v rámci ekosystému kulturních a kreativních průmyslů projekty, které plně využívají strukturujících technologií tím, že vytvářejí tržně orientovaná a inovativní přelomová řešení (AV/VR, data velkého objemu, umělá inteligence, blockchain, holochain, technologie 3D, modelování, digitální makety, metaverze atd.);
33. usnadňování využívání těchto technologií pro všechny skupiny osob, zejména pro osoby s omezeným přístupem k digitálním technologiím a pro osoby se zdravotním postižením, zejména prosazováním digitálních dovedností a mediální gramotnosti, s náležitým zohledněním zvláštních práv a potřeb dětí a mládeže;
34. prosazování strategických přístupů k dohledatelnosti online evropského kulturního obsahu ve všech úředních jazycích EU, zejména v případě nezávislých děl, a to případně na základě silné součinnosti s Europeanou, Agoratekou⁵, skupinou ERGA⁶, Eurimages⁷ a Evropskou audiovizuální observatoří a v rámci připravovaného datového prostoru pro kulturní dědictví;

⁵ Evropský portál obsahu on-line: <https://agorateka.eu/>.

⁶ Skupina evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby (ERGA).

⁷ Fond Rady Evropy pro podporu kultury: <https://www.coe.int/en/web/eurimages>.

35. cílem těchto iniciativ by bylo poskytnout rámec pro pravidelnou odbornou výměnu informací (například prostřednictvím evropského fóra pro dohledatelnost); zahájit studie mapující stávající postupy a očekávání v souvislosti s dohledatelností pro všechna kulturní a kreativní odvětví a průmysly; podpořit lepší chápání úlohy doporučovacích algoritmů při prosazování evropských děl a posoudit jejich transparentnost; a případně předložit návrhy doporučení zejména v oblasti normalizace, poskytování metadat, interoperability a nástrojů pro usnadnění přístupu publika;

POSÍLENÍ VÝVOZU ZE STRANY PODNIKŮ EKOSYSTÉMU KULTURNÍCH

A KREATIVNÍCH PRŮMYSLŮ, COŽ ZAHRNUJE MIMO JINÉ:

36. stimulaci iniciativ na posílení kapacit evropských společností pro působení na zahraničním trhu, jako jsou evropské imerzní programy nebo jiné propagační projekty prováděné prostřednictvím programu Kreativní Evropa, které by mohly podpořit vývozní strategie těchto společností a posílit jejich usazování na trzích s vysokým potenciálem;
37. podporu účasti podniků ekosystému kulturních a kreativních průmyslů na významných odvětvových akcích, jako jsou veletrhy a obchodní výstavy, za pomoci stávajících iniciativ na vnitrostátní nebo regionální úrovni, například prostřednictvím přeshraniční cílené spolupráce nebo síťového přístupu;
38. podporu příležitostí k partnerství a ke spolupráci mezi evropskými kulturními a kreativními průmysly a kulturními a kreativními průmysly z rozvíjejících se zemí, jež by vycházely z unijních nástrojů pro partnerství a rozvoj;

PROSAZOVÁNÍ ODPOVĚDNÝCH POLITIK V PODNICÍCH EKOSYSTÉMU KULTURNÍCH
A KREATIVNÍCH PRŮMYSLŮ, COŽ ZAHHRNUJE MIMO JINÉ:

39. podporu odpovědných politik, například prostřednictvím ocenění a jiných pobídek a v souladu s iniciativou s názvem „UN Global Compact“, v oblasti udržitelnosti a ochrany životního prostředí, zejména projektů prosazujících inovativní přístupy v souladu s kontinuitou oběhového hospodářství, jako jsou oběhové obchodní modely, zásady ekodesignu a strategie nakládání na konci životnosti;
 40. určování osvědčených postupů při udržitelné transformaci ekosystému kulturních a kreativních průmyslů a jejich prosazování na evropské úrovni, například i v souvislosti s iniciativou Nový evropský Bauhaus;
 41. vybízení k provádění odpovědných politik v rámci ekosystému kulturních a kreativních průmyslů, pokud jde o nediskriminaci, autorské právo a práva s ním související, včetně spravedlivé odměny pro držitele práv, lepších pracovních podmínek a sociálních záruk, a jejich zahrnutí do veřejného financování.
-

Závěry

- Závěry Rady o kulturních a kreativních přesazích v zájmu stimulace inovací, hospodářské udržitelnosti a sociálního začlenění (Úř. věst. C 172, 27.5.2015, s. 13)
- Závěry Evropské rady ze dne 21. července 2020 o plánu na podporu oživení a víceletém finančním rámci na období 2021–2027
- Závěry Rady o oživení, odolnosti a udržitelnosti kulturních a kreativních odvětví (Úř. věst. C 209, 2.6.2021, s. 3)
- Závěry „Evropská média v digitální dekádě: Akční plán na podporu oživení a transformace“ (Úř. věst. C 210, 3.6.2021, s. 1)
- Závěry Rady ze dne 30. listopadu 2021 o kultuře, vysoce kvalitní architektuře a zastavěném prostředí jakožto klíčových prvcích iniciativy Nový evropský Bauhaus
- Závěry Rady ze dne 30. listopadu 2021 o zvýšení dostupnosti a konkurenceschopnosti evropského audiovizuálního a mediálního obsahu

Legislativní akty

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/818 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) a zrušuje nařízení (EU) č. 1295/2013

Další relevantní dokumenty týkající se příslušné politiky

Sdělení Komise

- Zelená kniha Evropské komise – Uvolnění potenciálu kulturních a tvůrčích odvětví (KOM(2010) 183 v konečném znění)
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu (COM(2019) 640 final)
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropská média v digitální dekádě: Akční plán na podporu oživení a transformace (COM(2020) 784 final)
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nová průmyslová strategie pro Evropu (COM(2020) 102 final)
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropském akčním plánu pro demokracii – „Fit for 55“: plnění klimatického cíle EU pro rok 2030 na cestě ke klimatické neutralitě (COM(2021) 550 final)
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy (COM(2021) 350 final)
- Sdělení Komise – Pokyny EU pro bezpečné obnovení činností v kulturních a kreativních odvětvích – COVID-19 (COM(2021) 4838)

Usnesení Evropského parlamentu

- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2021 o evropských médiích v digitální dekádě – akční plán na podporu oživení a transformace (2021/2017(INI))

Úmluvy a dokumenty UNESCO

- Úmluva o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů (2005)
- *Cultural and Creative Industries in the Face of COVID-19: An Economic Impact Outlook* (Kulturní a kreativní průmysly a COVID-19: přehled hospodářských dopadů), studie z roku 2021
- Rámec UNESCO pro statistiky v oblasti kultury (2009)

Dokumenty pracovních skupin odborníků pro otevřenou metodu koordinace (OMK)

- Zpráva pracovní skupiny pro OMK o koprodukcích EU
 - Mandát skupiny pro OMK složené z odborníků členských států týkající se postavení a pracovních podmínek umělců a pracovníků kulturních a kreativních průmyslů
-